

Anonymiserad version

Översättning

C-665/23 – 1

Mål C-665/23

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

9 november 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Cour de cassation (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

8 november 2023

Klagande:

IL

Motpart:

VeraCash SAS

[utelämnas]

IL, [utelämnas] mot den dom som Cour d'appel de Paris (Appellationsdomstolen i Paris) meddelade den 3 januari 2022 i tvisten mellan IL och företaget VeraCash, [utelämnas], motpart i målet om överklagande.

Klaganden har åberopat två grunder till stöd för sitt överklagande.

[utelämnas]

[uppgifter om förfarandet]

De faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Enligt den överklagade domen [utelämnas] skickade VeraCash, hos vilket IL hade öppnat ett guldinlåningskonto, ett nytt uttags- och betalkort till den sistnämndes

adress den 24 mars 2017. IL hävdade att han vare sig hade ansökt om eller mottagit detta kort och att det, mellan den 30 mars och den 17 maj 2017, hade gjorts dagliga uttag från hans konto som han inte hade auktoriserat. IL väckte talan mot VeraCash och yrkade att bolaget skulle återbetala beloppet och betala skadestånd.

- 2 Talan ogillades i första och i andra instans, bland annat på den grunden att klaganden inte kunde åberopa bestämmelserna i artikel L. 133-18 i code monétaire et financier (penning- och finanslagen), eftersom han inte hade underrättat VeraCash om de omtvistade transaktionerna ”utan onödigt dröjsmål” och ”omedelbart”.

Anförda bestämmelser

- 3 De tillämpliga rättsakterna är de som var i kraft vid tidpunkten för de omtvistade uttagen, mellan den 30 mars och den 17 maj 2017.

Direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007

- 4 Direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG innehåller en artikel 56, med rubriken ”Betaltjänstanvändares skyldigheter med avseende på betalningsinstrument”, där följande anges:

”1. Betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet ska åläggas följande skyldigheter:

- a) Använda betalningsinstrumentet i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet.
- b) Utan onödigt dröjsmål underrätta betaltjänstleverantören eller den enhet som denne angett, så snart de har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska betaltjänstanvändaren, så snart denne mottar ett betalningsinstrument, vidta alla skäligen åtgärder för att skydda dess personliga säkerhetsanordningar.”

- 5 I artikel 58 i det direktivet, med rubriken ”Meddelande om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner”, anges följande:

Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran även sådan som följer av artikel 75, underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, utom, i förekommande fall, om

betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med avdelning III.”

- 6 I artikel 60 i samma direktiv, med rubriken ”Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner”, förordnas följande:

”1. Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och hans betaltjänstleverantör.”

- 7 I artikel 61 i nämnda direktiv, med rubriken ”Betalarens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner”, anges följande:

”1. Med avvikelse från artikel 60 ska betalaren stå för sådana förluster vid alla icke auktoriserade betalningstransaktioner, upp till högst 150 EUR, som är en följd av att ett förlorat eller stulet betalningsinstrument använts eller, om betalaren har underlåtit att skydda de personliga säkerhetsanordningarna, av att ett betalningsinstrument missbrukats.

2. Betalaren ska stå för samtliga förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner om denne åsamkats dem genom att ha handlat bedrägligt eller avsiktligen eller genom grov vårdslöshet har underlåtit att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56. I sådana fall är det maximibelopp som avses i punkt 1 i denna artikel inte tillämpligt.

3. I sådana fall där betalaren inte har handlat bedrägligt eller avsiktligen underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 56 får medlemsstaterna minska det ansvar som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, varvid hänsyn ska tas särskilt till arten av de personliga säkerhetsanordningar som hör till betalningsinstrumentet och till de omständigheter under vilka det förlorades, stals eller missbrukades.

4. Efter underrättelse enligt artikel 56.1 b ska betalaren inte belastas med några ekonomiska konsekvenser till följd av användning av ett betalningsinstrument som förlorats, stulits eller missbrukat, såvida inte betalaren har handlat bedrägligt.

5. Om betaltjänstleverantören inte erbjuder ett lämpligt sätt att lämna anmälan vid varje tidpunkt när ett betalningsinstrument förlorats, stulits eller missbrukats, vilket krävs i artikel 57.1 c, ska betalaren inte vara ansvarig för de ekonomiska konsekvenserna av att betalningsinstrumentet använts, såvida han inte har handlat bedrägligt.”

Anförda nationella bestämmelser

- 8 Direktiv 2007/64/EG har införlivats med nationell rätt genom ordonnance n° 2009-866 du 15 juillet 2009 relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement (beslut nr 2009-866 av den 15 juli 2009 om villkoren för tillhandahållande av betaltjänster och om inrättande av betalningsinstitut). Genom det beslutet infördes bland annat artiklarna L. 133-17, L. 133-18, L. 133-19 och L. 133-24 i penning- och finanslagen, som införlivar bestämmelserna i artiklarna 56, 58, 60 och 61 i direktivet.
- 9 I artikel L. 133-17 i penning- och finanslagen, i dess lydelse enligt detta beslut, anges att ”[b]etaltjänstanvändare ska utan onödigt dröjsmål underrätta leverantören eller den enhet som denne angett, så snart de har fått vetskap om att betalningsinstrumentet eller de uppgifter som är kopplade till det har förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation”.
- 10 I artikel L. 133-18 i samma lag anges följande:
- ”Om en användare har underrättat om en icke auktoriserad betalningstransaktion på de villkor som anges i artikel L. 133-24, ska betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betala tillbaka beloppet för den icke auktoriserade transaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade kontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.
- Betalaren och dennes betaltjänstleverantör kan avtala om ytterligare ersättning.”
- 11 Artikel L. 133-19 i den lagen har följande lydelse:
- ”I. – Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner till följd av förlust eller stöld av betalningsinstrumentet ska betalaren, före en sådan underrättelse som föreskrivs i artikel L. 133-17, stå för sådana förluster som är en följd av att det instrumentet har använts, upp till högst 150 euro.
- Betalaren är emellertid inte ansvarig vid en icke auktoriserad betalningstransaktion som har genomförts utan användning av den personliga säkerhetsanordningen.
- II. – Betalaren är inte ansvarig om den icke auktoriserade betalningstransaktionen har genomförts genom missbruk, utan betalarens vetskap, av betalningsinstrumentet eller de uppgifter som är kopplade till det.
- Betalaren är inte heller ansvarig vid förfalskning av betalningsinstrumentet om betalaren var i besittning av sitt instrument vid tidpunkten för den icke auktoriserade betalningstransaktionen.

III. – Om betaltjänstleverantören inte erbjuder ett lämpligt sätt att lämna underrättelser för blockering av betalningsinstrumentet enligt artikel L. 133-17 ska betalaren inte belastas med några ekonomiska konsekvenser, såvida inte betalaren har handlat bedrägligt.

IV. – Betalaren ska stå för samtliga förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner om denne åsamkats dem genom att ha handlat bedrägligt eller avsiktligt eller genom grov vårdslöshet har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna L. 133-16 och L. 133-17.”

12 Slutligen anges följande i artikel L. 133-24 i nämnda lag:

”Betaltjänstanvändaren ska underrätta sin betaltjänstleverantör om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, vid äventyr av preskription, utom om betaltjänstleverantören varken har lämnat honom information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med kapitel IV i avdelning 1 i del III.

Utom i de fall då användaren är en fysisk person som handlar för ändamål som inte är yrkesmässigt, får parterna besluta att avvika från bestämmelserna i denna artikel.”

Bedömning

Den andra grundens första del

Redogörelse för grunden

13 IL har kritiserat domen för att det i den slogs fast att det saknades grund för att förplikta VeraCash att återlämna 794,513 gram guld till honom eller, i annat fall, betala värdet i euro till honom och att alla hans övriga yrkanden skulle avvisas, trots att ”betaltjänstanvändaren ska underrätta sin betaltjänstleverantör om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, vid äventyr av preskription, utom om betaltjänstleverantören varken har lämnat honom information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig [utelämnas]. IL har även kritiserat domen för att Cour d’appel, i förevarande fall, ansåg att IL inte kunde åberopa bestämmelserna i artikel L. 133-18 i penning- och finanslagen eftersom betaltjänstanvändaren ska underrätta betaltjänstleverantören om icke auktoriserade betalningstransaktioner ’utan onödigt dröjsmål’ och ’omedelbart’ och eftersom IL inte hade bevisat att han hade uppfyllt denna skyldighet i och med att han hade översänt ett invändningsformulär till VeraCash den 23 maj 2017, nästan två månader efter det första omtvistade uttagnet, medan en bankkortanvändare har 13 månader på sig efter debiteringsdagen att göra en sådan underrättelse. Slutligen har klaganden hävdade att Cour d’appel, genom att döma

som den gjorde, åsidosatte artikel L. 133-24 i penning- och finanslagen, i dess lydelse före beslut nr 2017-1252 av den 9 augusti 2017.”

Rättens svar

Huruvida grunden kan tas upp till sakprövning

14 [utelämnas]

15 [utelämnas]

16 Grunden kan [utelämnas] upptas till sakprövning.

Huruvida överklagandet kan vinna bifall på denna grund

17 Utgången av tvisten beror på huruvida betaltjänstleverantören kan vägra att återbetala beloppet för en icke auktoriserad transaktion om betalaren har underrättat om denna betalningstransaktion inom 13 månader efter debiteringsdagen men har dröjt med att göra detta avsiktligt eller har låtit detta vänta avsiktligt eller till följd av grov vårdslöshet från sin sida.

18 [IL], klaganden, har i huvudsak gjort gällande att en betaltjänstanvändare har 13 månader på sig från debiteringsdagen att göra en underrättelse.

19 VeraCash, motparten, har anfört att skälet till att lagstiftaren, i L. 133-24 i penning- och finanslagen, har förpliktat användaren att underrätta om en icke auktoriserad transaktion utan onödigt dröjsmål och samtidigt fastställt en tidsfrist på 13 månader, är att den ville fastställa en dubbel tidsfrist och att tidsfristen på 13 månader är den yttersta fristen. VeraCash har dessutom hävdat att det enligt den bestämmelsens systematik krävs, med hänsyn till de risker som står på spel, att användaren av tjänsten, så snart denne får kännedom om ett fel, omedelbart vidtar åtgärder genom att underrätta sin leverantör om felet.

20 De bestämmelser i penning- och finanslagen som är tillämpliga på tvisten ska tolkas i enlighet med de artiklar i direktiv 2007/64/EG som de bestämmelserna införlivar.

21 Enligt Cour de cassation (Högsta domstolen) kan den slutsatsen dras, på grundval av en bokstavlig tolkning av artikel 58 i direktiv 2007/64/EG, att betaltjänstleverantören, såsom Cour d'appel slog fast, har rätt att vägra återbetalning av beloppet för en icke auktoriserad betalningstransaktion enbart på den grunden att betaltjänstanvändaren har dröjt med att underrätta leverantören, även om underrättelsen lämnades inom tidsfristen på 13 månader. Cour de cassation har påpekat att denna tolkning stöds av skäl 31 i det direktivet, där det dels anges att "[b]etaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran ..., underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål", dels att "[f]ör att minska riskerna

med och konsekvenserna av icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner bör betaltjänstanvändaren så snart som möjligt informera betaltjänstleverantören om alla invändningar vad gäller påstått icke auktoriserade eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner ... Om tidsfristen för att underrätta betaltjänstleverantören respekteras av betaltjänstanvändaren, bör denne ha möjlighet att föra talan inom de preskriptionstider som föreskrivs i den nationella lagstiftningen.”

- 22 En sådan tolkning låter sig dock svårligen förenas med artikel 61.2 i direktiv 2007/64/EG, där det föreskrivs att betalaren ska stå för samtliga förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner, med andra ord att betalaren har rätt till återbetalning endast om denne bland annat, avsiktligen eller genom grov vårdslöshet, har underlåtit att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56 i det direktivet, däribland skyldigheten att utan onödigt dröjsmål underrätta sin betaltjänstleverantör om att betalningsinstrumentet har förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation. Om betaltjänstleverantören inte under några omständigheter är skyldig att till betalaren återbetala beloppet för en icke auktoriserad betalningstransaktion som den sistnämnde har underrättat betaltjänstleverantören om i ett sent skede, saknar det i själva verket betydelse om denna fördröjning var avsiktlig eller följden av grov vårdslöshet.
- 23 Vid sin tolkning av artikel 58 i direktiv 2007/64/EG i sin dom av den 2 september 2021, CRCAM (C-337/20, punkt 36), slog Europeiska unionens domstol fast att ”[e]n användare som underlåter att underrätta sin betaltjänstleverantör om en icke auktoriserad transaktion senast tretton månader efter debiteringsdagen för denna transaktion kan således inte hålla leverantören ansvarig, och inte ens med stöd av allmän rätt, och kan därmed inte heller få beloppet för den icke auktoriserade transaktionen återbetalt”. EU-domstolen uttalade sig emellertid inte om vilka konsekvenserna blir om betalaren inte iakttar sin skyldighet att utan onödigt dröjsmål underrätta sin betaltjänstleverantör när han eller hon får kännedom om icke auktoriserade betalningstransaktioner.
- 24 Även om Cour de cassation ser det viktiga i att uppmuntra betalaren att skyndsamt underrätta sin betaltjänstleverantör, förefaller det som om unionslagstiftaren, mot bakgrund av artikel 61.2 i direktiv 2007/64/EG, inte har velat beivra samtliga dröjsmål, oavsett omständigheterna, genom att helt och hållet frånta betalaren dennes rätt till återbetalning. Cour de cassation lutar åt att tolka det direktivet så, att den omständigheten att betalaren dröjer med att underrätta sin tjänsteleverantör om att hans eller hennes betalningsinstrument har förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation, såvida inte betalaren har handlat bedrägligt och underrättelsen har gjorts efter tidsfristen på 13 månader, påverkar dennes rätt till återbetalning av de förluster som har uppkommit till följd av de icke auktoriserade betalningstransaktionerna endast om detta hade kunnat förhindras genom en underrättelse utan onödigt dröjsmål, förutsatt att den sena underrättelsen gjordes avsiktligen eller till följd av grov vårdslöshet från betalarens sida.

- 25 Eftersom det inte är uppenbart exakt hur artiklarna 56, 58, 60 och 61 i direktiv 2007/64 EG ska tolkas, har Cour de cassation vilandeförklarat målet och hänskjutit tolkningsfrågorna i förevarande doms domslut till EU-domstolen för förhandsavgörande.

Av dessa skäl hänskjuter Cour de cassation

med stöd av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

följande frågor till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

”1. Ska artiklarna 56, 58, 60 och 61 i direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG tolkas så, att betalaren inte har rätt till återbetalning av beloppet för en icke auktoriserad transaktion om denne har dröjt med att underrätta sin betaltjänstleverantör om den icke auktoriserade betalningstransaktionen, även om vederbörande gjorde detta inom 13 månader efter debiteringsdagen?

2. Om den första frågan besvaras jakande, är det en förutsättning för att betalaren inte ska ha rätt till återbetalning att den sena underrättelsen är avsiktlig eller gjorts till följd av grov vårdslöshet från betalarens sida?

3. Om den första frågan besvaras jakande, ska betalaren inte ha rätt till ersättning för några icke auktoriserade transaktioner eller enbart för sådana som hade kunnat undvikas om underrättelsen inte hade gjorts i ett sent skede?”

[utelämnas]